

РЕШЕНИЕ

№ 8426

гр. София, 30.12.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 20.12.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Юлия Раева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10794** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 45в, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Б. Х. (собствено) М. (фамилно име), [дата на раждане], гражданин на А. срещу Решение № РПЗТ-9/11.10.2016 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците (Д.) за настаняване на жалбоподателя в център от затворен тип - РПЦ-С., отдел „ПМЗ-В.“, ПЗТ-Б..

В жалбата се сочат допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, изразяващи се в засягане на правото на защита на жалбоподателя при издаване и връчване на процесното решение. Иска се неговата отмяна.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. К. и Л. С. на длъжност секретар на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към СО, Район „И.“, определена като представител на жалбоподателя на основание чл. 25, ал. 1 от ЗУБ в качеството му на непридружен непълнолетен. Адв. К. поддържа жалбата и обосновава множество допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при настаняването на жалбоподателя в център от затворен тип.

Ответникът - председателят на Държавна агенция за бежанците се представлява от юрк. С., която изразява становище за неоснователност на жалбата и излага аргументи, че е в интерес на жалбоподателя да бъде настанен в център от затворен тип с оглед

осигуряване защитата и сигурността на чужденеца.

Прокурорът изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, като взе предвид доводите на страните, събраните по делото доказателства и като съобрази закона, намира за установено следното:

Жалбата е подадена срещу подлежащ на обжалване административен акт, от процесуално легитимирано лице и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. По изложените съображения е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

От събраните по делото доказателства се установява, че жалбоподателят Б. Х. М., [дата на раждане], гражданин на А. е непридружен непълнолетен.

За първи път жалбоподателят е регистриран като търсещ международна закрила на 17.11.2015 г. Производството за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут, е прекратено с Решение № ДС 4785/11.01.2016 г. на решаващ орган при Д. поради неявяване за извършване на процесуални действия по молбата му закрила. Според епикриза, издадена от лекари в Клиника по коремна хирургия сектор 1 – ВМА С. Б. Х. М. е бил на болнично лечение в периода 05.01.2016 г. – 13.01.2016 г.

С молба от 15.02.2016 г. оспорващият се обърнал към директора на РПЦ С. с искане да бъде повторно регистриран поради съществено усложняване на обстановката в А. в последните месеци. Позовал се на причините за неявяването си пред компетентните органи на Д. за извършване на необходимите процесуални действия – нападение на 05.01.2016 г. в [населено място], на [улица], при което е получил прободни рани в областта на корема, наложили неотложно болнично лечение. Настоял, че с оглед възрастта и здравословното му състояние следва да бъде третиран като лице от уязвима група по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

На 01.03.2016 г. е извършена нова регистрация на жалбоподателя като търсещ международна закрила. Съставен е регистрационен лист, съгласно който се касае за гражданин на А. с имена на кирилица Б. Х. М., [дата на раждане] в [населено място], А., с етническа принадлежност пашун, религия сунит, неженен, без образование и професия, владеещ език пашу. С настанителна заповед № 282/01.03.2016 г. на директора на РПЦ-С. жалбоподателят е настанен в РПЦ-С., [жк], [улица].

С писмо от 11.03.2016 г. директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ К. [населено място] и председателят на Държавната агенция за закрила на детето са уведомени, че жалбоподателят е подал в Д. повторна молба за закрила; че се намира на територията на Б. без свой родител или друго пълнолетно лице, отговарящо за него по закон и обичай.

С писмо рег. № 11859/11.03.2016 г. по описа на Д. кметът на район „О. купел“ Столична община е уведомен на основание чл. 25, ал. 1 ЗУБ, че оспорващият, [дата на раждане], е подал повторна молба за закрила, по която е образувано административно производство. Чужденецът е на територията на Република Б. без свой родител или друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай. Поради това Б. Х. М. е непридружен непълнолетен по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ и пребивава в [населено място], [улица], РПЦ С., Д. – МС. Пояснено е в писмото, че съгласно чл. 25, ал. 1 от ЗУБ следва да бъде назначен представител от общинската администрация, определен от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице, поради което е необходимо да бъдат предприети съответните

действия.

Спрямо жалбоподателя са съставени предупредителни протоколи на 10.05.2016 г. и на 13.05.2016 г. за отстраняване от общежитието на Д. поради нарушения на Правилника за условията за настаняване и вътрешния ред в РПЦ-гр. С.. В първия протокол се съдържат данни, че в нарушение на Заповед № 03-990/15.12.2015 г. на председателя на Д. и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за условията за настаняване и вътрешния ред в РПЦ-гр. С. жалбоподателят е напуснал общежитието след 22.00 часа (не е посочена дата) и е участвал в побой пред супермаркет „Ф.“. Във втория протокол е посочено само, че жалбоподателят е нарушил вътрешния ред в отдела (създаване на безредици и сбиване с други чужденци, търсеци закрила) – не са изложени конкретни факти и обстоятелства. В протоколите е отбелязано, че са връчени на жалбоподателя с участието на преводач. Няма отразяване на коя дата са връчени, нито данни, че при връчването им е присъствал социален работник или лице, определено за представител на жалбоподателя на основание чл. 25, ал. 1 от ЗУБ.

В процесното Решение № РПЗТ-9/11.10.2016 г. председателят на Д. се е позовал на горните два протокола, за да мотивира необходимостта от настаняване на жалбоподателя в център от затворен тип. Като правно основание за настаняването е посочена разпоредбата на чл. 45б, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която настаняването е извършено с цел защита на националната сигурност или обществения ред. Отделно от това, в решението е посочено, че чрез настаняването ще се осигури защитата и сигурността на чужденеца.

На връчването на решението е присъствал В. И. С. на длъжност главен експерт ОМПЗБ в район „С.“ на СО, определен със Заповед № РСР16-РД09-173 от 12.10.2016 г. на кмета на район „С.“-Столична община като представител на жалбоподателя на основание чл. 25, ал. 1 от ЗУБ. Връчването е извършено на 12.10.2016 г. В. И. С. е разпитан в съдебното производство като свидетел. В дадените от него показания св. С. потвърждава, че е присъствал на връчването на жалбоподателя на решението за настаняване в център от затворен тип. Заявява, че при връчването е присъствал преводач и връчването е осъществено чрез прочитане на съдържанието на решението на български език и превод на език, разбираем от жалбоподателя. Според свидетеля връчването е извършено без възражения от страна на жалбоподателя по отношение на превода. Свидетелят е категоричен, че жалбоподателят не е показал по никакъв начин, че не разбира извършения превод.

С писмо рег. № 11859/13.10.2016 г. по описа на Д. кметът на район „И.“ Столична община и кметът на кметство Б. Столична община са уведомени, че следва да се определи представител на жалбоподателя по чл. 25, ал. 1 ЗУБ. За такъв със Заповед № РИС16-РД56-46/14.10.2016 г. на кмета на Район „И.“ Столична община е определена Л. С. С., секретар на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към район „И.“.

В съдебното производство е представен социален доклад изх. № 2207 11 00 1701/24.11.2016 г. по описа на ДСП С., съгласно който досието на детето е постъпило в дирекцията на 20.10.2016 г., а считано от следващия ден е започната работа на случая. На 23.11.2016 г. социален работник посетил ПЗТ Б. и провел разговор с Б. Х. М., в рамките на който търсецият закрила споделил, че не желае да се завърне в А. поради продължаваща родова вражда. Родното си място младежът напуснал преди година и половина, преминал е през П. и И., достигайки до Т., където останал 9 месеца. В Б. влязъл не по установения ред през границата с Т. в началото на м.

ноември 2015 г. Поддържа връзка с майка си по телефона. Престоят в ПЗТ Б. не допада на жалбоподателя, защото е лишен от възможност да излиза, но са му предоставени лично пространство, храна и дрехи, както и здравни грижи при нужда. При срещата с непълнолетния Б. Х. М. той бил в съответни на сезона дрехи, чист и спретнат. Видимата му възраст обаче не отговаря на заявената. Родителите му са с настоящо местонахождение А.. Емоционалната връзка с тях не е изследвана. Детето не е посещавало училище в страната си.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните изводи от правна страна:

Съгласно чл. 45а от ЗУБ, за своевременно разглеждане на молбата за международна закрила или за осигуряване участието на чужденеца, търсещ такава закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице може да разпорежи задължително явяване на чужденеца на всеки две седмици по време на производството пред длъжностно лице от агенцията.

Съгласно чл. 45б, ал. 1 от ЗУБ, когато не може да бъде ефективно приложена мярката по чл. 45а и след преценка на обстоятелствата в конкретния случай, чужденец, търсещ международна закрила, може да бъде настанен временно и за възможно най-кратък срок в център от затворен тип: 1. за установяване или проверка на неговата самоличност или националност; 2. за установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава молбата за международна закрила, когато това не може да се извърши по друг начин и има опасност чужденецът да се укрие; 3. когато това се налага с цел защита на националната сигурност или обществения ред; 4. за установяване на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за международна закрила и прехвърляне на чужденеца в компетентната държава, и когато е налице сериозна опасност чужденецът да се укрие. Съгласно чл. 45в, ал. 1-3 от ЗУБ, чужденец, търсещ международна закрила, се настанява в център от затворен тип с мотивирано решение на председателя на Държавната агенция за бежанците или на оправомощено от него длъжностно лице; решението по ал. 1 се взема след преценка за принадлежността на чужденеца към уязвима група; решението по ал. 1 се издава в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за настаняването, реда и срока за обжалване, както и възможността за предоставяне на безплатна правна помощ и представителство.

Съгласно чл. 45е, ал. 1 от ЗУБ, малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи международна закрила, могат да бъдат настанени в центрове от затворен тип само като крайна мярка с оглед запазване целостта на семейството или за осигуряване тяхната защита и сигурност, за възможно най-кратък срок, като се полагат всички усилия за настаняването им в подходящи за тях места.

Съгласно чл. 25, ал. 1 ЗУБ на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, който е на територията на Република Б., се назначава представител от общинската администрация, определен от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице. По силата на чл. 25, ал. 3 от ЗУБ представителят на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, до навършване пълнолетие на лицето има следните правомощия в производствата по този закон: да се грижи за правните му интереси в производствата по предоставяне на международна закрила до тяхното приключване с влязло в сила решение (т. 1); да го представлява пред всички административни органи, в т. ч. социални, здравни, образователни и други институции в Република Б., с

оглед защита на най-добрия интерес на детето (т. 2); да изпълнява ролята на процесуален представител във всички производства пред административните органи (т. 3); да предприема действия за осигуряване на правна помощ (т. 4).

В настоящия случай обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган по чл. 45в, ал. 1 от ЗУБ.

Спазена е установената писмена форма за издаване на административен акт съгласно чл. 45в, ал. 3 от ЗУБ.

При издаването му обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Решението е издадено при неизяснена фактическа обстановка и липса на мотиви. При обосноваване на необходимостта от настаняване и наличието на основанията по чл. 45б, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (настаняването се извършва с цел защита на националната сигурност или обществения ред) ответникът се позовава на два предупредителни протокола, в които не се съдържат никакви конкретни данни с какви свои действия и бездействия жалбоподателят е участвал в сбивания между чужденци, не е изследвана вината на жалбоподателя, няма данни за датата на сбиванията и последиците от тях.

Въпреки императивната разпоредба на чл. 25, ал. 1 от ЗУБ, съгласно която на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, който е на територията на Република Б., се назначава представител от общинската администрация, определен от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице, такъв представител е участвал едва при връчване на процесното решение, но не и при връчване на горните предупредителни протоколи, които както стана са неясни и непълни по своето съдържание, а предвид липсата на представител по смисъла на чл. 25, ал. 1 от ЗУБ при връчването им не се установи дали жалбоподателят е разбрал правните последици от тях, с което съществено е нарушено правото му на защита в административното производство. Както беше установено по-горе, такъв представител е присъствал едва на връчването на процесното решение, т. е. осигурено е участието му след като е приключило производството по издаване на административния акт, но не и в хода на самото производство.

На следващо място, ответникът обосновава настаняването с аргумент осигуряване безопасността и сигурността на жалбоподателя. В чл. 45е, ал. 1 от ЗУБ действително е регламентирана възможност да се настани непълнолетен чужденец в център от затворен тип с оглед запазване целостта на семейството му или за осигуряване на неговата безопасност и сигурност. Но законодателят е категоричен, че това е възможно само като крайна мярка. В обжалваното решение единствено е възпроизведен текстът на разпоредбата и отново няма мотиви какво налага прилагането на тази крайна мярка, нито се сочат конкретни факти и обстоятелства.

По делото няма данни, че производството по настаняване е проведено с участие на социален работник. По отношение на жалбоподателя не са приложени правилата относно участието на деца в процедури, предвидени в чл. 15 от Закона за закрила на детето. Жалбоподателят е непридружено непълнолетно лице – дете по смисъла на чл. 2 от Закона за закрила на детето. Съгласно чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето при всяко дело съдът или административният орган уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето, като за уведомлението от съда се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс, а за уведомлението от административния орган се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния

кодекс. Дирекция „Социално подпомагане“ изпраща представител, който изразява становище, а при невъзможност предоставя доклад. Предвид установяванията на ответника, че непълнолетният чужденец се намира на територията на Република Б., без да е придружен от свой родител или друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, то по отношение на него намират приложение правилата както по чл. 25 от ЗУБ, така и по чл. 15 от Закона за закрила на детето. Поради това участието на социален работник от отдел „Закрила на детето“ при съответната ДСП по време на административното производство е било задължително. За такова участие обаче доказателства в преписката не се съдържат. Представеният по делото социален доклад е изготвен едва за целите на настоящото съдебно производство.

Установените съществени нарушения на административнопроизводствените правила са основание за отмяна на процесното решение по чл. 146, т. 3 от АПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 4 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РПЗТ-9/11.10.2016 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците за настаняване на Б. Х. (собствено) М. (фамилно име), [дата на раждане], гражданин на А. в център от затворен тип - РПЦ-С., отдел „ПМЗ-В.“, ПЗТ-Б..

На основание чл. 45в, ал. 5, изр. 2 от ЗУБ решението е окончателно. Препис от решението да се връчи на страните незабавно.

СЪДИЯ: